

PhotoPlus 5

I denne tastevejledning lærer du de mest grundlæggede funktioner i billedbehandling og medtager således kun en del af programmets faciliteter. Hvilke fremgår af indholdsfortegnelsen nedenunder.

Ønsker man en større indsigt i billedbehandling, henvises til det supplerende materiale på kursushjemmesiden.

Indholdsfortegnelse:

PhotoPlus 5	1
Indholdsfortegnelse:.....	1
Hvordan finder jeg programmet på nettet ?	2
Generelt om PhotoPlus 5	12
Fortryd en eller flere handlinger	15
Beskæring af billeder – 'Crop'	16
'Beskæring' ved hjælp af udklipsholder	17
Justere lys og kontrast.....	18
Skærmopløsning	20
Rotere et billede	21
Billedets størrelse.....	22
Billedformater – jpg og bmp	23
Billedfilens størrelse.....	25
Udvælge et element i et billede og indsætte det i et nyt.....	26
Udvælge et element i et billede og indsætte det i et nyt.....	26
At arbejde i lag.....	27
At arbejde i lag	28
Effekter.....	32
At lægge effekter på et billede.....	32
Transformation	34
Kloning/retouchering af elementer til et andet sted på billedet	36
Male på billedet.....	38
Indsætte tekst i billedet	39
Skærmdump.....	40
Skærmdump af hele skærmen.....	40
Skærmdump af det aktive vindue	40
Skærmdump i billedbehandlingprogrammet.....	40
Indsæt skærmdump i tekstbehandling fra udklipsholder	41

Hvor findes programmet på nettet?

- Log dig ind på kursushjemmeside.
- Log dig ind som kursist på 2002 udgaven
- Find modulet
- Klik på linket **Webattack/Serif PhotoPlus 5**

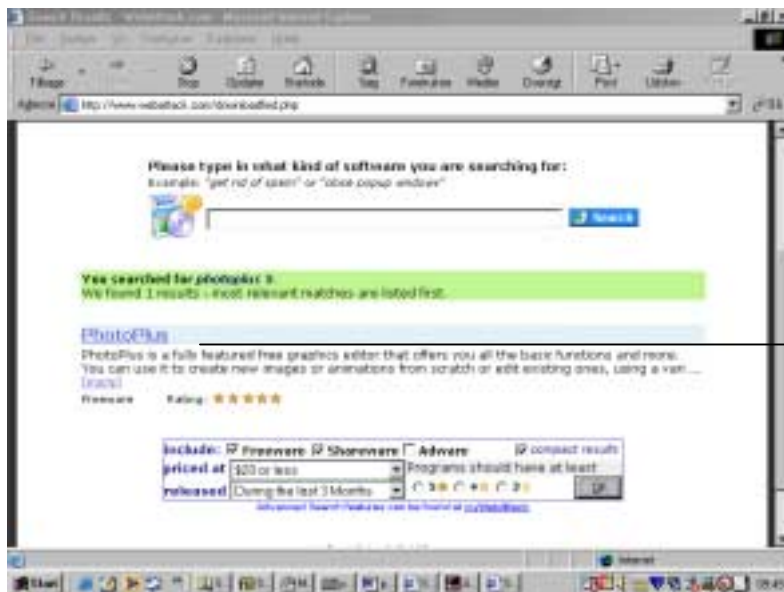
- På det websted der kommer frem (WebAttack) klikker du på **Freeware**
- På næste side skriver du **Photoplus 5** i search feltet
- (Vær opmærksom på at **Photoplus** er i eet ord !)
- På næste side klikker du på **PhotoPlus** og du kommer ind på en side, hvor du først kan læse om programmet
- Herefter kører du ned langs siden og finder **DOWNLOAD** som du klikker på
- Bestem hvilken mappe du vil gemme billedbehandlingsprogrammet i
- Så begynder programmet at downloade
- Når programmet er færdig-loaded, finder du det der hvor du gemte det og installerer det på computeren
- Husk at registrere programmet – der følger en registreringskode med til programmet. De skal begge indsendes til PhotoPlus – over nettet. Her skal man angive sin e-mailadresse. PhotoPlus sender med det samme et serial nummer til den angivne emailadresse.
- For at få serial nummeret skal man åbne sin mailboks og læse nummeret sendt fra PhotoPlus
- Herefter kan man gå i gang med at arbejde i billedbehandlingsprogrammet

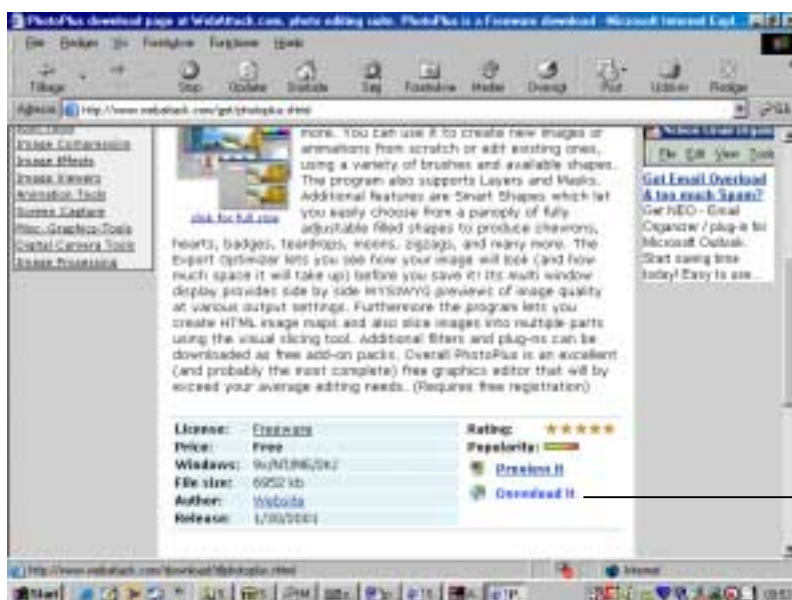
Klik på **Freeware**

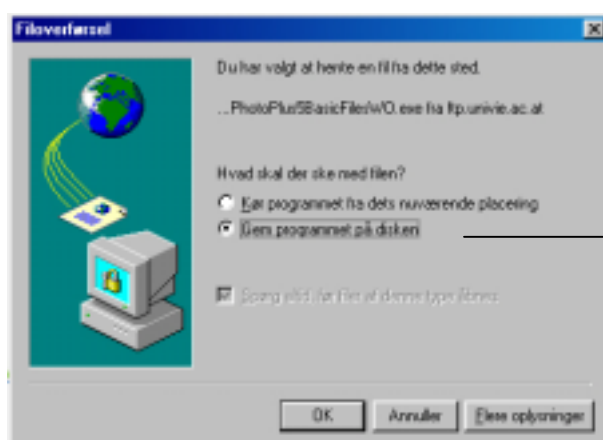
I Search feltet skriver du **PhotoPlus 5** – husk at PhotoPlus er i eet ord !

Klik på **PhotoPlus** for at hente programmet

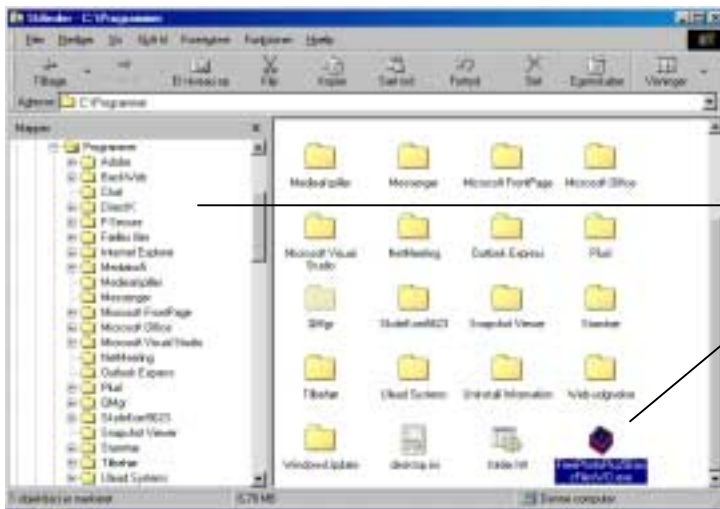
Klik på **DOWNLOAD IT** for at downloade **PhotoPlus 5**

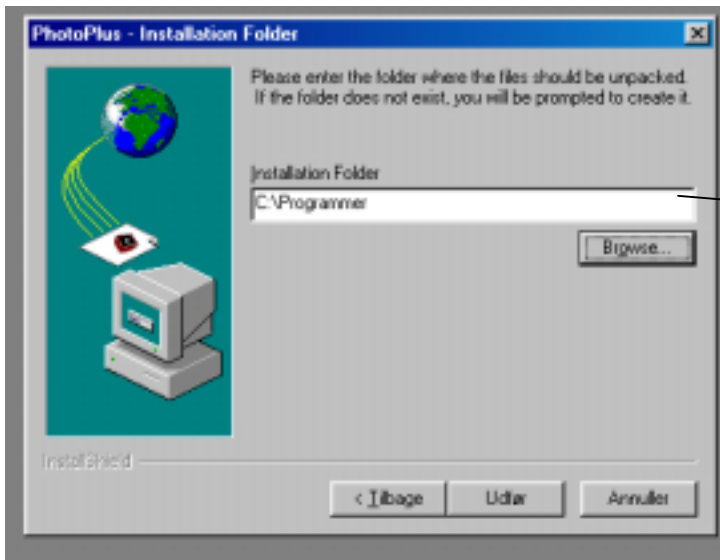
Gem programmet på disken

Vær opmærksom på i hvilken mappe du gemmer programmet – du skal finde det bagefter for at installere det

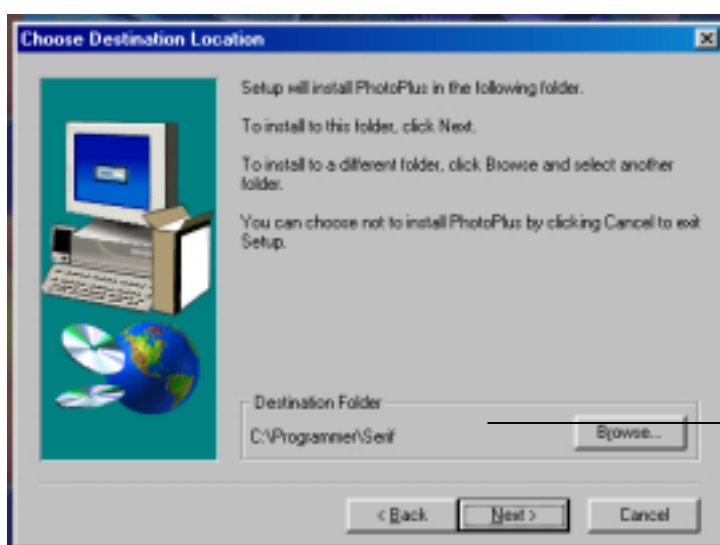
Via Stifinder finder du dit program i den mappe du har gemt det – dobbeltklik på ikonet –
Filens hedder:
FreePhotoPlus5BasicfilesWO.exe

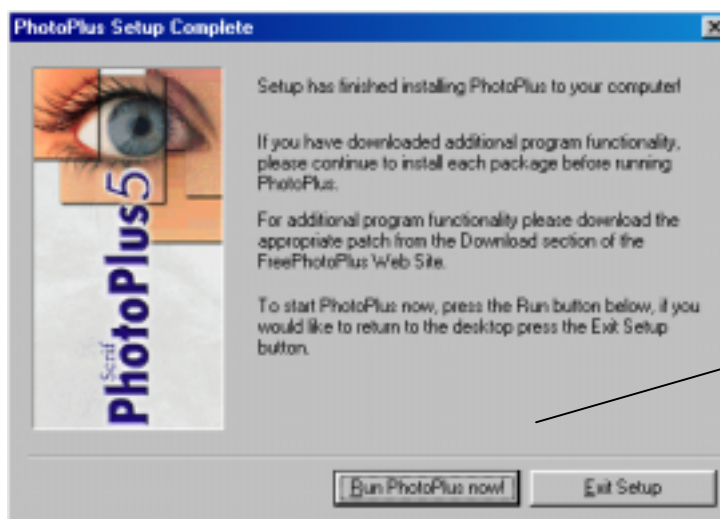
Bestem hvilken mappe du vil gemme programmet i

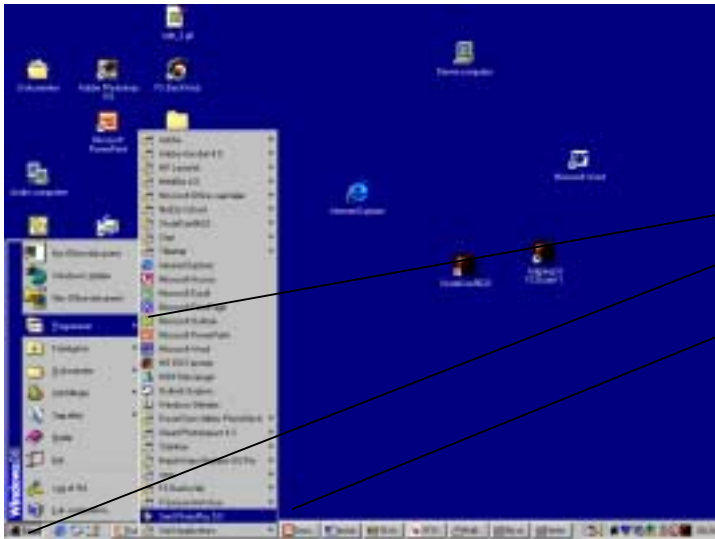
Skriv dit navn og et eller andet for company

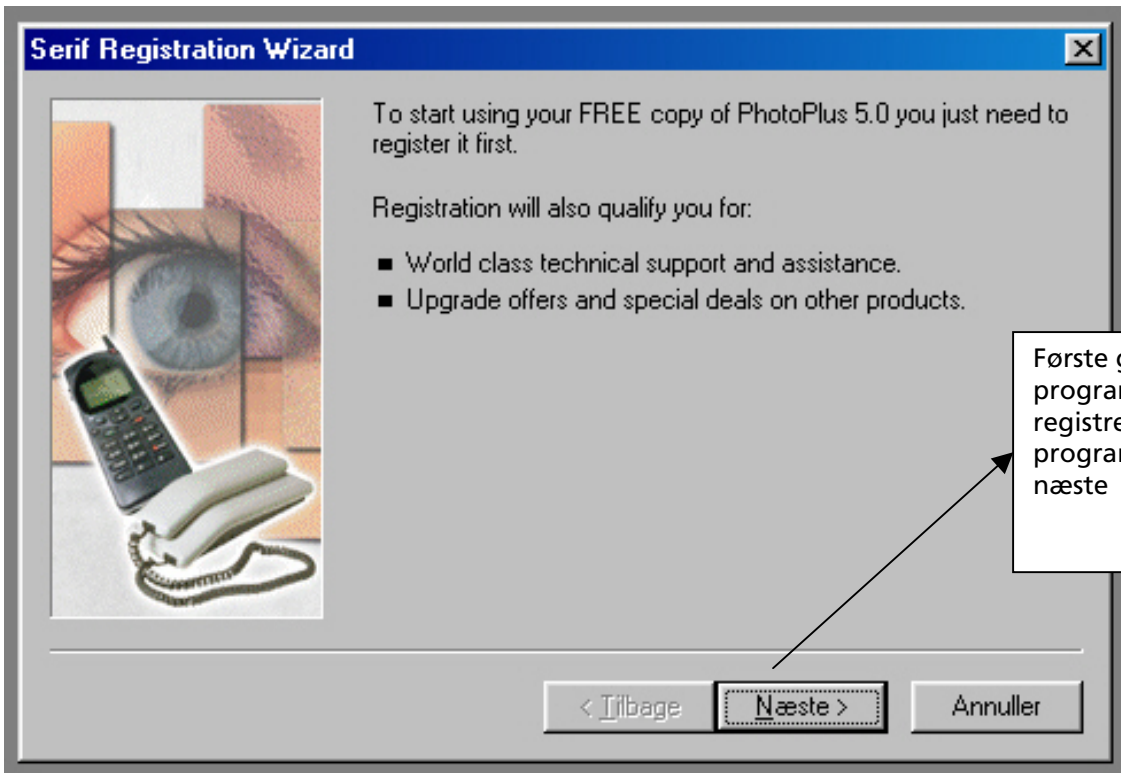
Vælg den mappe hvor dit program skal ligge

Du kan nu køre programmet – eller "Exit Setup", hvis du først skal arbejde med billedbehandlingsprogrammet senere

Du kan altid starte programmet ved at klikke på start – Programmer – og så vælge Serif PhotoPlus 5 – i listen over programmer

Første gang du åbner programmet, skal du registrere dit program – klik på næste

Serif Registration Wizard

To complete the registration process, please enter your details below and then click on Register Online to register online and receive your registration key.

Title: First Name: Last Name:

Country of residence: Denmark

Email address: hanne.duus@skolekom.dk

(please note that your registration key will be sent to this email address so please check it carefully)

Product serial number: 1143761799

Her skal du udfylde alle felter – og email adressen skal du bruge for at modtage din **serial code**

Skriv dit **Product serial number** ned – du skal bruge det senere

Klik på **register online** – så kommer du på nettet og kan der registrere dit program

Registrer dit produkt ved at klikke på **Register**

Register your Serif product:

Please enter your registration information in the form provided below. Fields marked with an * are required.

Select Your Product:

PhotoPlus 5 *

Product Serial / Installation Number:

1143761799 *

Installation code:

DRAWARE

E-mail:

hd@ipsem.org *

Zip/Postal code:

_____ *

Country:

Denmark *

CONTINUE

Udfyld ALLE felter og klik på CONTINUE

Alle felter med en rød asterisk * skal udfyldes

Her skriver du dit **Product Serial number** - det du skrev ned tidligere i forløbet

Hvis du glemmer at udfylde eet af felterne får du besked herom siden hen

Her skal dit postnummer stå

Complete Your Registration Here:

Title: *

E-mail: *

First Name: *

Last Name: *

Address 1: *

Address 2:

Address 3:

Address 4:

Postal Code: *

Phone Number: *

Country: *

Please enter your information marked with an * are information, you will

Udfyld ligeledes samtlige felter på denne side. En adresser er nok.

Thank You

hanne for registering your **PhotoPlus 5** product. Your registration details including your registration key have been e-mailed to **hd@jpsem.org**.

RETURN TO SERIF

Klik på **RETURN TO SERIF** for at afslutte registreringen og begynde at arbejde i programmet

Gå ind i din mailboks og hent din registrerings nøgle, som er blevet sendt til dig fra PhotoPlus

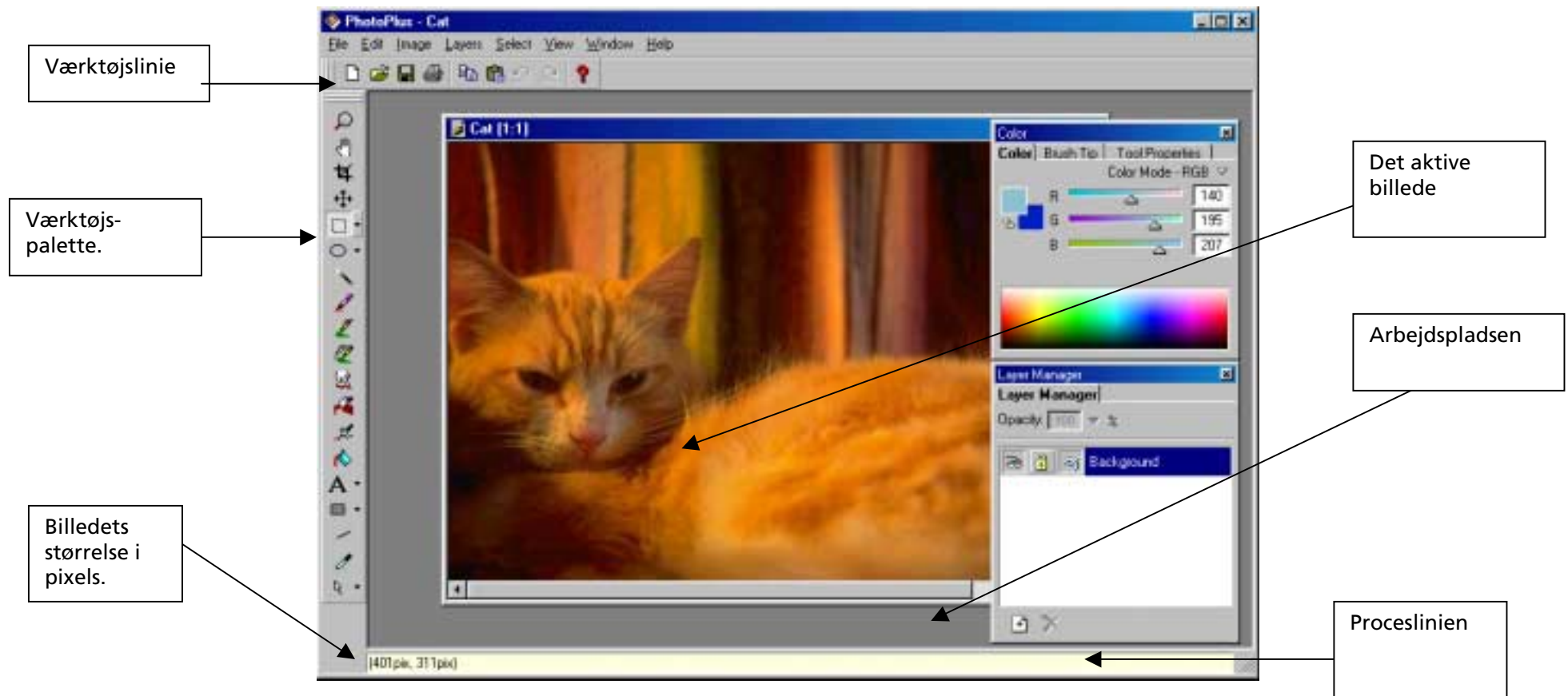

Her skriver du din **Registration key** (Registrerings nøgle) som du har hentet i din mailboks.

OBS ! Vær opmærksom på at dit serial number i mailen er den samme som her oplyst

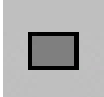

Generelt om PhotoPlus 5

Billedbehandlingsprogrammet **PhotoPlus 5** har følgende arbejdsvindue

Kun de værktøjer, der er anvendt i denne tastevejledning er forklaret – de øvrige omtales i det supplerende materiale på kursushjemmesiden.

Ikon	Engelsk betegnelse	Dansk betegnelse	Funktion (hvis den bruges i denne tastevejledning)
	Zoom	Zoom	Forstørrer/formindsker billedet på skærmen – ændrer ikke selve billedstørrelsen.
	Pan	Panorering-værktøj	Håndværktøj
	Crop	Beskæring	Udvælgelsesværktøj til beskæring af billeder.
	Mover	Flyttehåndtag	Flytter udvalgte dele eller lag
	Standard Selection	Markeringer	Udvælgelsesværktøj til markeringer – bruges bl.a. til kopiering af udsnit.
	Adjustable	Frihånd / Lasso	Udvælgelsesværktøj til frihåndstegning omkring objekter
	Color Selection	Tryllestav	Udvælger samme farvetyper i billedet
	Color Pick-up		Vælger samme farve som på det valgte sted
	Paint Brush	Malerpensel	
	Clone	Klonepensel	Skaber en kopi af det valgte objekt et andet sted i billedet
	Smudge	Udtværings-værktøj	Sfumato-effekt – trækker farven med fra start-punktet til næste flade

	Eraser	Viskelæder	
	Air Brush	Spraydåse	Opbløder billedet med strøg som fra en spraydåse
	Floodfil	Malerspand	Fylder større felter ad gangen med farve
	Text	Tekst	
	Shape	Autofigurer	Tegner en autofigur
	Line	Streg	
	Image Slice	Billedopdeler	
	Image Map	Billedopdeler	

Fortryd en eller flere handlinger

I billedbehandlingsprogrammet eksperimenterer man ofte med de forskellige funktioner. Ligesom i andre programmer har man mulig for at fortryde de sidste handlinger:

- Vælg **Edit, Undo....**
- - eller vælg på menulinien
- - eller tastekombinationen **<CTRL><z>**

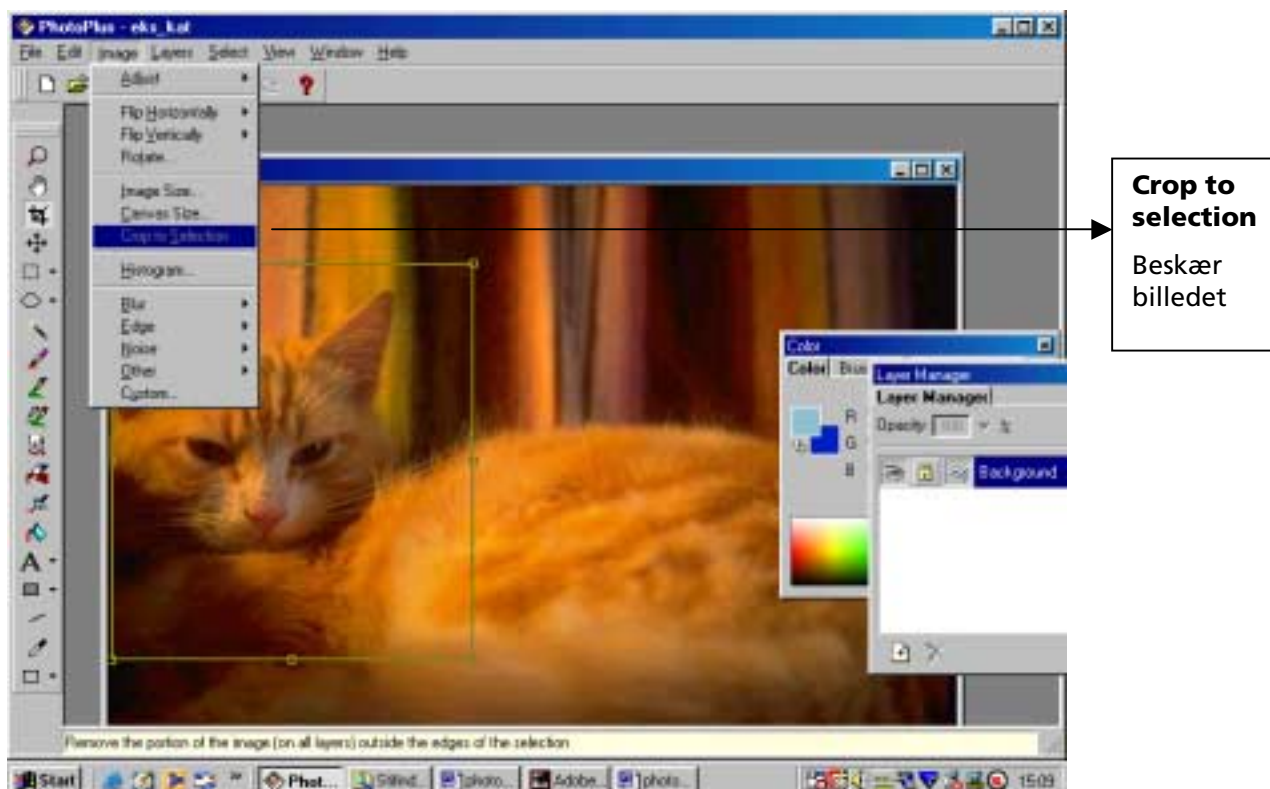
Beskæring af billeder – 'Crop'

På såvel digitale billeder som papirbilleder udgør baggrunden for stor en del af billedfladen, eller man skal kun bruge et udsnit af billedet.

I billedbehandlingsprogrammer kan man vælge et udsnit af billedet og 'smide' det overflødige væk.

Fremgangsmåden er følgende:

- Vælg **Crop** på værktøjspaletten:
- Placer markøren ved et hjørne af det, du ønsker som udsnit
- Hold venstre museknap nede og træk et stiptet rektangel til den størrelse du ønsker på udsnittet
- Vælg **Image, Crop to selection**
- Eller dobbeltklik med musen indenfor den valgte ramme
- Det overflødige skæres væk

'Beskæring' ved hjælp af udklipsholder

Billedet kan også beskæres ved at bruge udklipsholderen. Det kan især være en genvej, hvis man skal bruge billedet i et tekstbehandlingsdokument og ikke skal bruge det som en billedfil.

Du gør således:

- Vælg **Standar selection** på værktøjslinien:
- Placer trådkorset ved et hjørne af det du ønsker som udsnit
- Hold venstre museknap nede og træk et stiptet rektangel til den størrelse du ønsker på udsnittet.
- Vælg **Edit, Copy**
- Skift til det program, hvor du skal bruge billedudsnittet
- Indsæt billedet fra udklipsholdet på en af følgende måder:

Edit, Insert

Rediger, Sæt ind

<CTRL><v>

Justere lys og kontrast

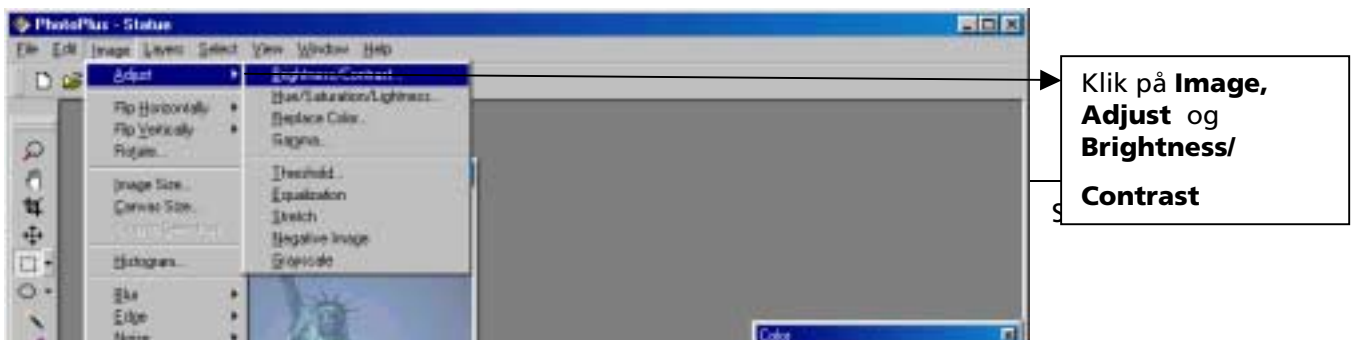
For at få billederne til at fremtræde så klart som muligt enten på skærm eller på papirudskrift, kan det være nødvendigt at gøre billedet lysere/mørkere eller gøre kontrasten (forskellen mellem lyse og mørke farver) større/mindre.

Billedet af statuen er for lys og for udflydende til at blive tydeligt på en papirkopi.

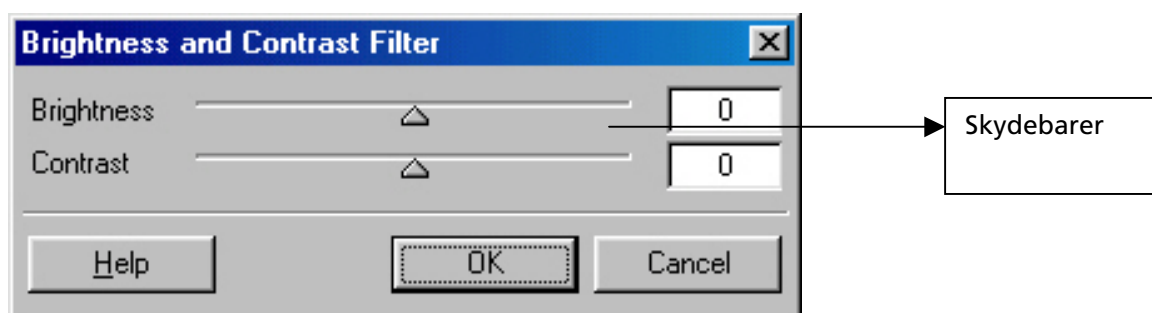

I billedbehandlingsprogrammet gør du således for at justere lysstyrken og kontrasten

- Vælg **Image, Adjust, Brightnes/Contrast**

Følgende dialogboks kommer frem og her bruger du skydebarerne til at justere lysstyrken og kontrasten. Klikker du på øjet kan du med det samme se, hvad der sker med billedet.

Når den ønskede virkning er opnået, klikker du på **OK**

- Gem det nyredigerede billedet under et nyt navn.

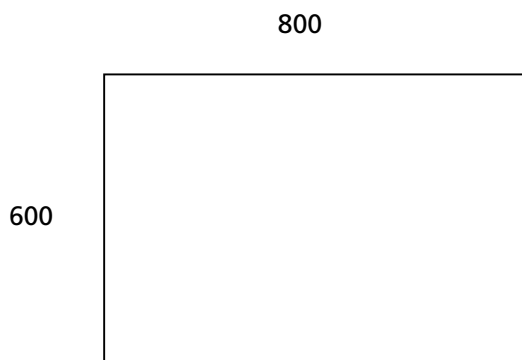
Skærmopløsning

Billedet på en computerskærm er opbygget af lysende prikker, såkaldte pixels. Afhængig af indstillingen kan der være forskelligt antal pixels på skærmen (skærmopløsningen).

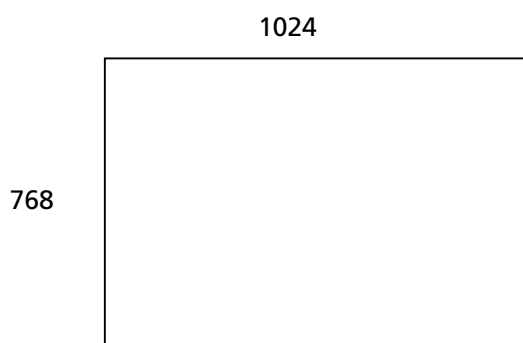
De mest almindelige opløsninger for tiden er:

800x600

1024 x 768

Skærmopløsning 800 x 600

Skærmopløsning 1024 x 768

Tidligere var en opløsning på 640 x 480 almindelig.

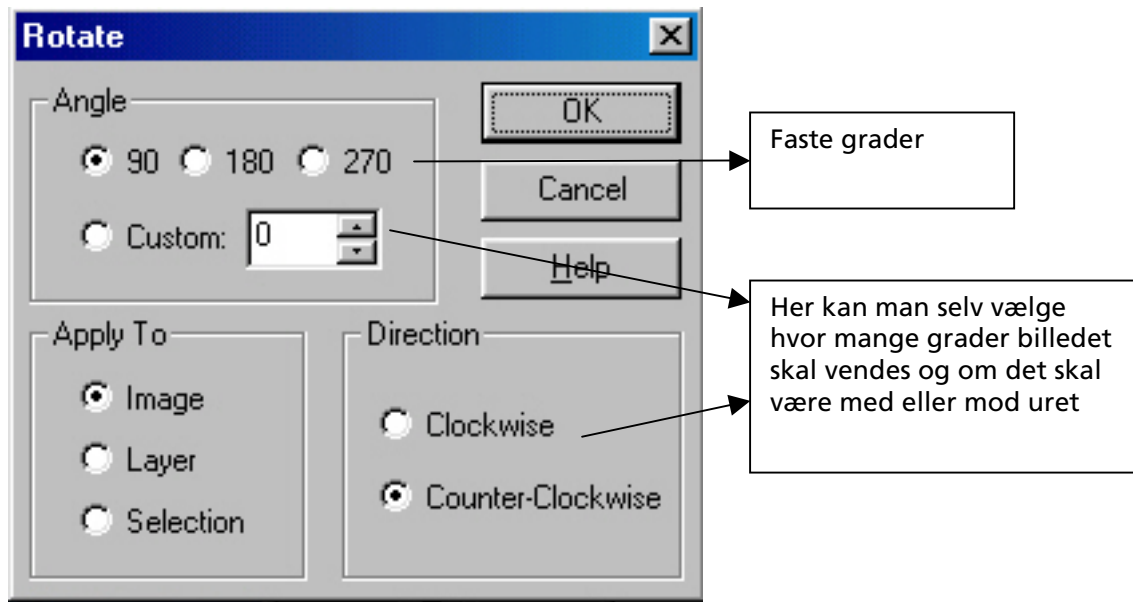
Når du arbejder med billeder har det betydning, hvilken skærmopløsning din arbejdsskærm har. Spørg den IT-tilsynsførende på din skole efter, hvilken skærmopløsning i arbejder med på skolen.

Rotere et billede

Hvis billedet vender på højkant eller på hovedet, kan man i billedbehandlingsprogrammet rotere billedet.

Gør således:

- Vælg **Image, Rotate**

I dialogboxen vælges, hvilken vinkel og hvor mange grader man ønsker billedet roteret.

- Klik på **OK** og rotationen foretages
- Gem billedet under et nyt navn

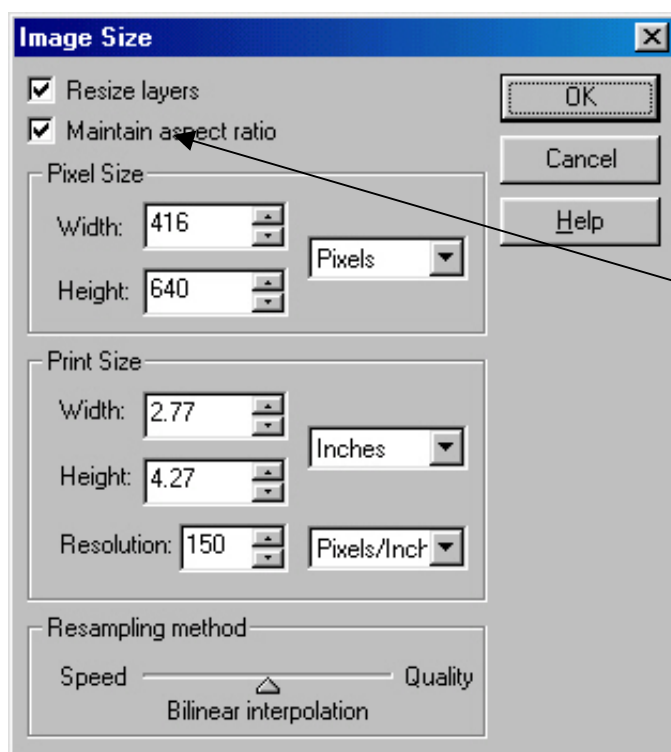
Billedets størrelse

Størrelsen på billedet angives i pixels og er vist nederst i venstre hjørne af arbejdsvinduet.

Hvis du vil ændre størrelsen på billedet gør du således:

- Vælg **Image, Image Size**

I dialogboksen der kommer frem angiver du bredden (with) i pixels. Det er her du skal kende skærmens opløsning. I skærmopløsning på 800 x 600 vil et billede med bredden 400 pixels fylde halvdelen af skærmen, mens samme billede med en skærmopløsning på 1024 x 768 kun vil lidt over 1/3.

Det er vigtigt, der er flueben i denne rubrik. Så bevares forhold mellem bredde og højde, når du ændrer 1 af disse.

Som standardinstilling er der flueben i **Resize layers** og **Maintain aspect ratio**.... Den sidste sikrer, at man får det hele med og at forholdet mellem længde og bredde bibeholdes.

- Klik på **OK** - og billedstørrelsen ændres

Bemærk at der ved store ændringer i billedstørrelsen sker en kvalitetsforringelse af billedet.

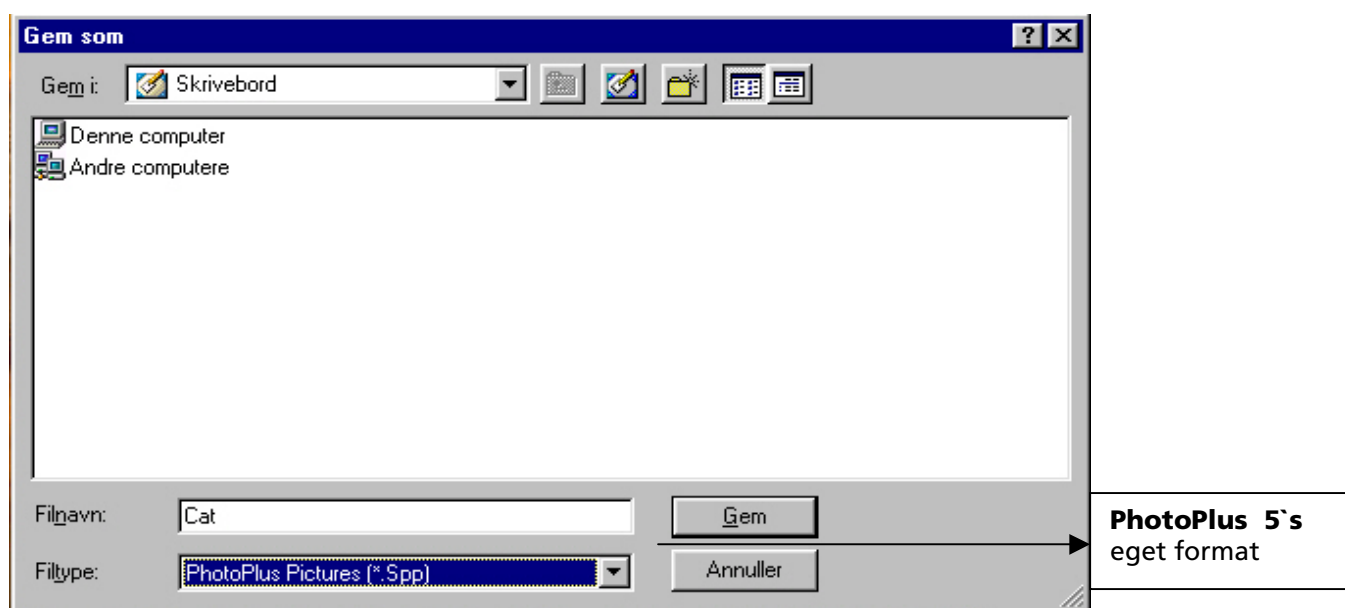
OBS: Vær opmærksom på, at billedet er vist i forholdet 1:1 på skærmen – så får du det rigtige indtryk af billedstørrelsen, som det vil se ud, når du henter billedet ind i andre programmer.

Billedformater – jpg og bmp

Digitale billeder kan gemmes i forskellige formater. Du skal gemme et billede i 2 forskellige formater i denne tastevejledning.

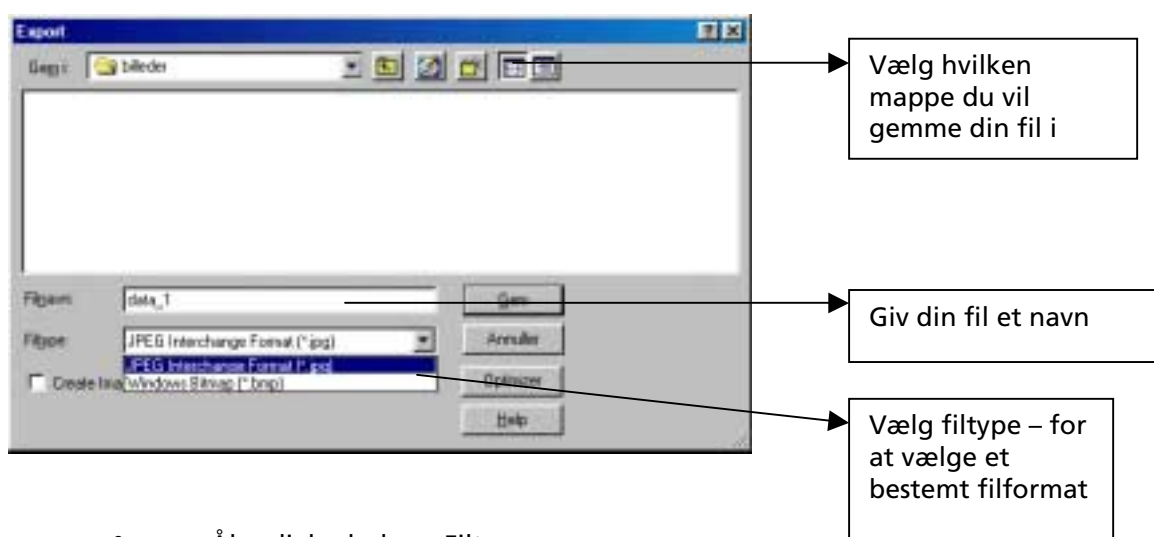
PhotoPlus 5 har sit eget billedformat –

- *.spp – Serif PhotoPlus
- Det format kan imidlertid ikke læses af alle programmer. Det anbefales derfor, at man altid gemmer sit billede i én almen anerkendt form.
- Dog skal det bemærkes at PhotoPlus' eget format *.spp gemmer i lag, hvilket de universelle formater ikke gør.
- Hvis du vælger at gemme dit billede som *.spp format – klikker du på **File** og vælger **save as** – følgende dialog boks dukker op:

Når du vælger at gemme et billede i et af de alment anerkendte formater gør du således:

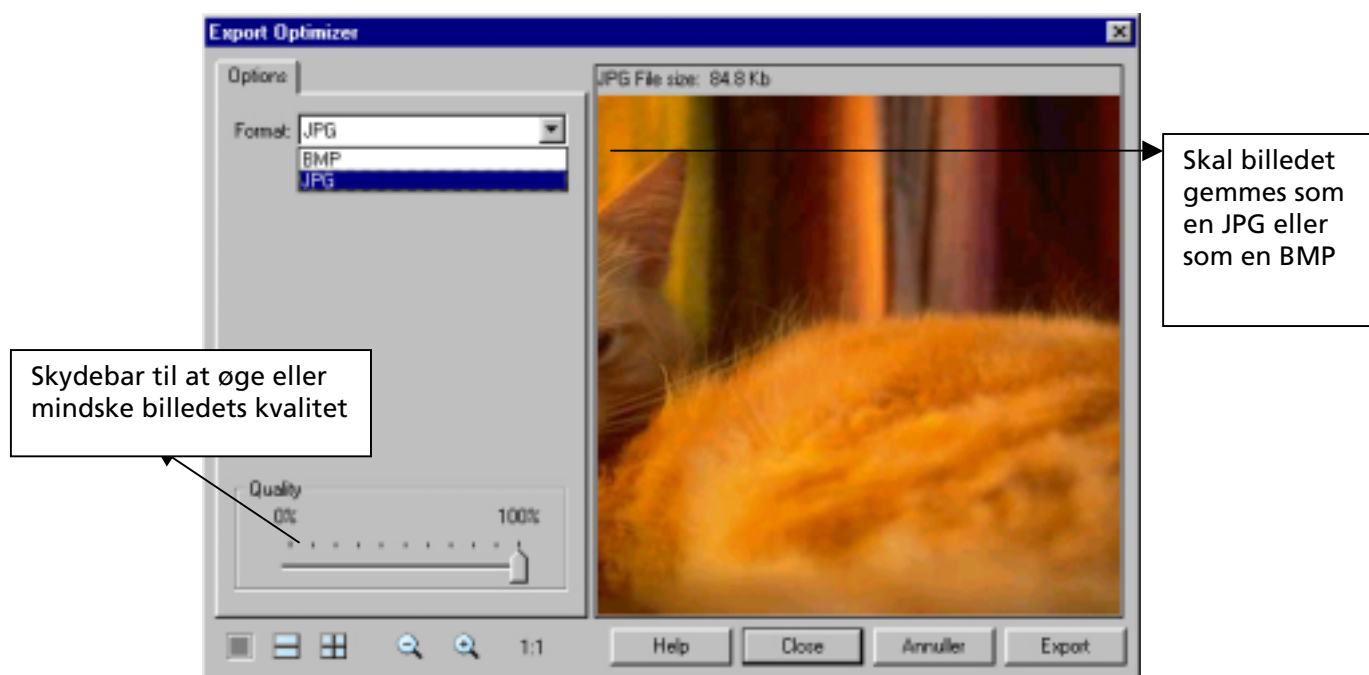
- Vælg **File, Export**
- (Hvis man i stedet vælger **Gem som** – kan man kun gemme i **PhotoPlus 5's** eget format)

- Åbn dialogboksen Filtype
- Vælg filtypen, du ønsker at gemme billedet som
- Klik på **OK**

Billedet er nu gemt under den filtype, du har valgt.

- Man kan også vælge at optimere sit billede, når man gemmer det:
- Klik på **file, export optimizer** og følgende dialog boks kommer frem:

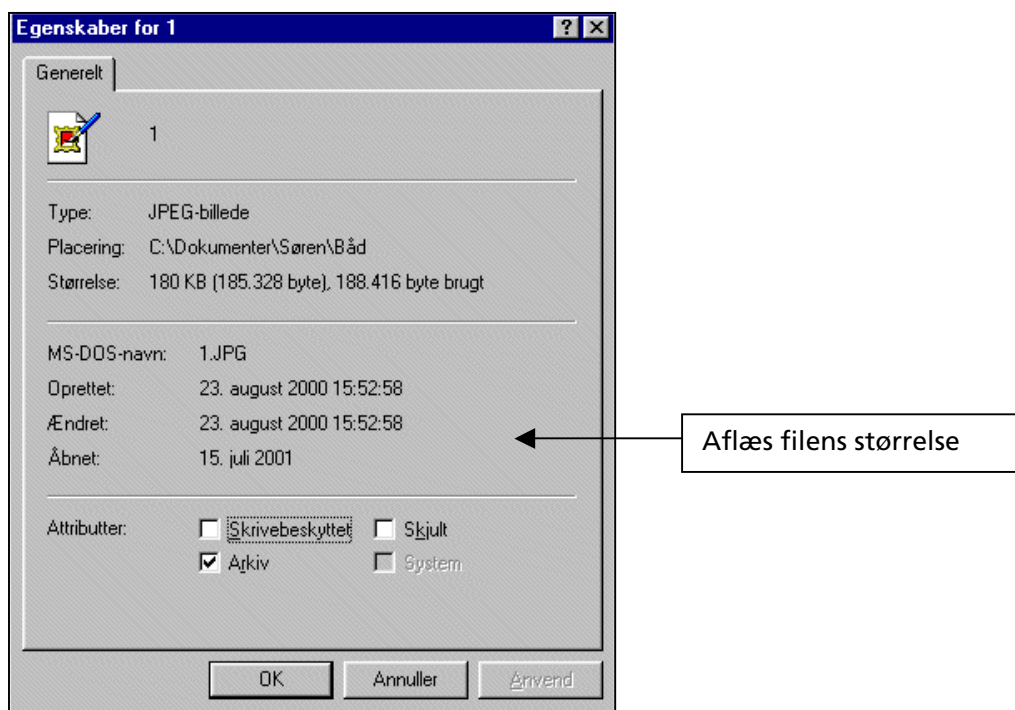

- Klik herefter på Close og billedet har nu fået den kvalitet du har valgt

Billedfilens størrelse

Når du skal undersøge hvor meget din billedfil fylder på computerens harddisk, kan du gøre det, når du gemmer eller åbner billeder:

- Vælg **Filer, Åbn**
- Højreklik på **Egenskaber**
- Aflæs filens størrelse

Udvælge et element i et billede og indsætte det i et nyt et nyt

Det er muligt at udvælge en del af et billede og indsætte det i et nyt. På denne måde kan man bruge dele fra forskellige billeder og indsætte i et andet. Til dette skal du bruge programmets udvælgelsesværktøj fra værktøjspaletten:

1. Frugtskålen er valgt ud med **Freehand**.
2. Dernæst er den kopieret med knappen fra værktøjslinien.
3. Åbn det billede, hvor du ønsker det kopierede element sat ind og højreklik dernæst på billedet, derved fremkommer følgende skærbillede:

- Frugtskålen er nu sat ind i et nyt billede og kan flyttes ved at "trække" den rundt på skærmen mens venstre musetast holdes nede:
- Gem billedet under et andet navn

At arbejde i lag

Lagene – eller **Layers** – er et af de grundlæggende elementeri PhotoPlus 5

Hvert billede består af et lag/**layer**. Når man sætter forskellige billeder sammen – arbejder som i billedcollagen - tillægger man reelt et nyt lag til det oprindelige billede.

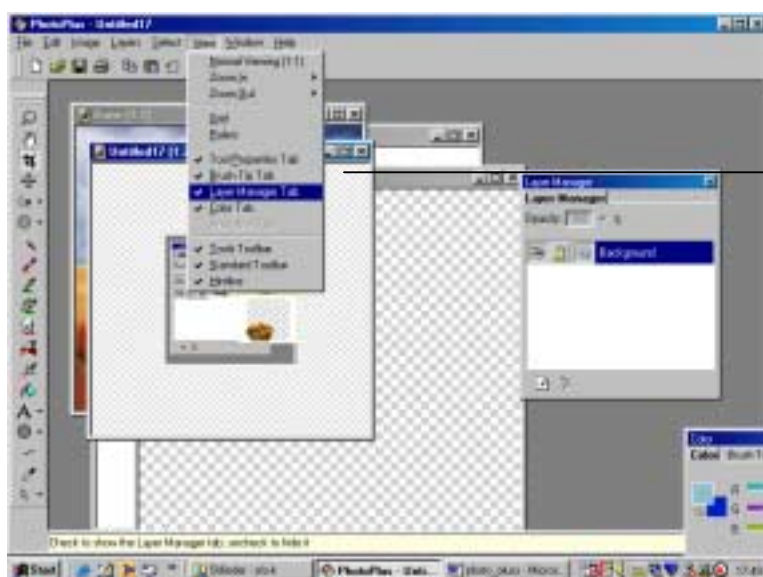
Alle de nye billeder man sætter ind i det oprindelige billede, sættes ind som nye lag.

Lagene fungerer uafhængigt af hinanden og kan flyttes rundt i billedet uden at forstyrre de øvrige lag.

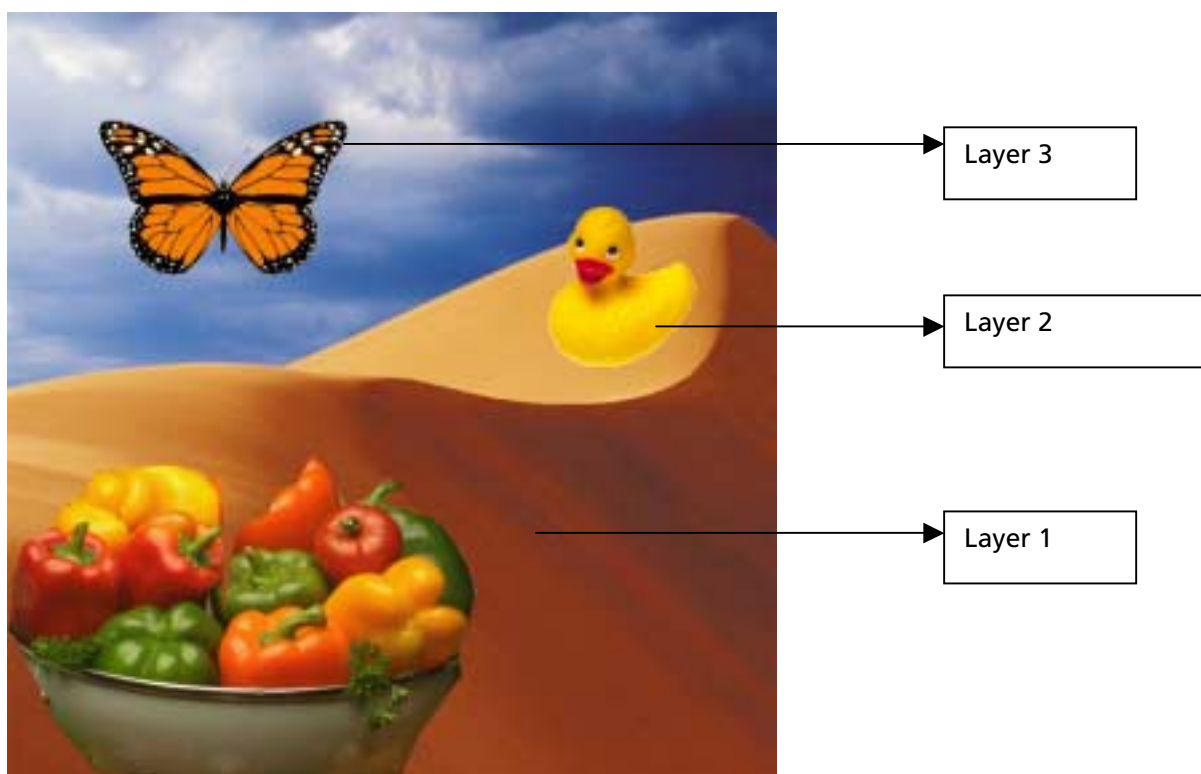
En god måde at forstå lag-funktionen på, er ved at forestille sig en bunke transparenter, der er lagt ovenpå hinanden. Når der ikke er billeder på transparenten, kan man se igennem dem; når der er billeder på transparenterne dækker disse over hinanden, alt efter hvilket billede der ligger øverst.

Det billede vi satte ind i det andet billede i forrige afsnit, var et nyt lag, der blev lagt oveni et gammelt lag.

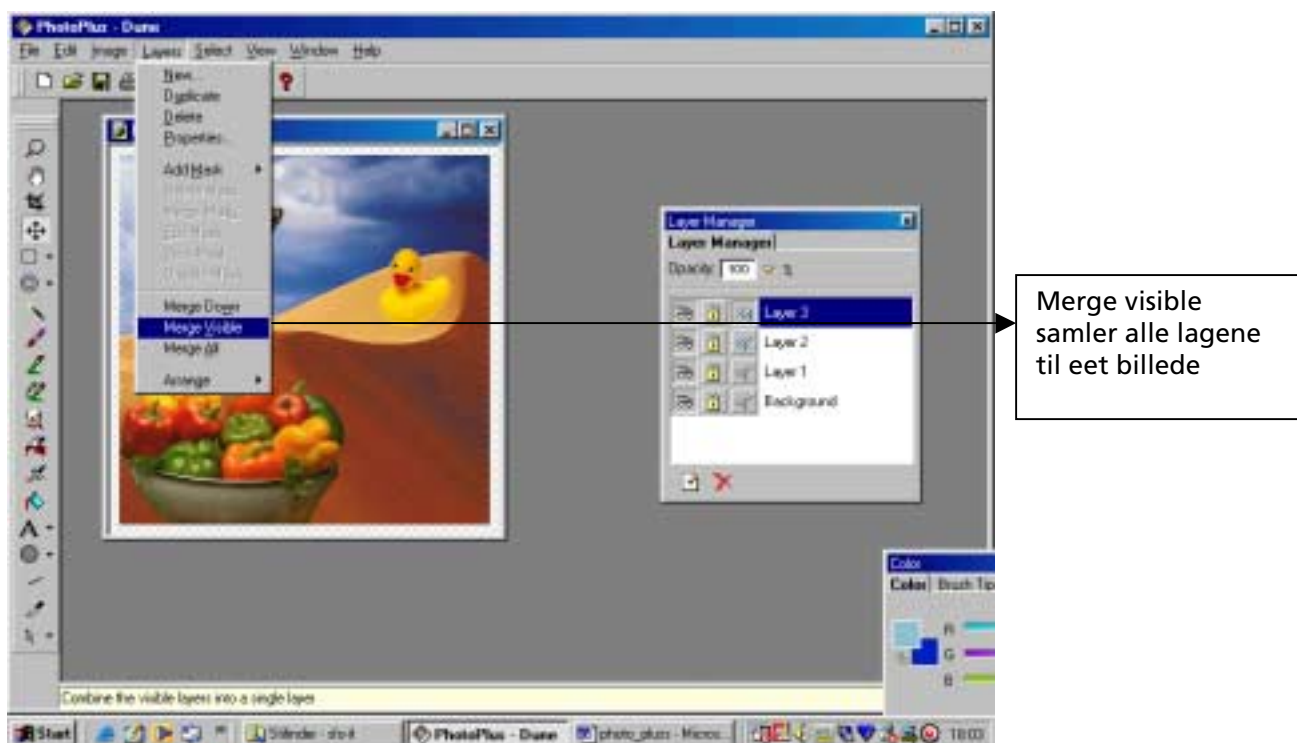
- Åben det billede du vil kopiere et lag fra og omkrans det med **selektions** funktionen fra værktøjspaletten. Kopier det.
- Åben det billede, hvor du vil sætte det nye lag ind
- Sæt det nye billede ind ved **paste as new layer**
- Aktiver din **Layer-manager** ved at klikke på **View** i menulinien; sørg for at der er markeret et flueben ud for **Layer Manager Tab**

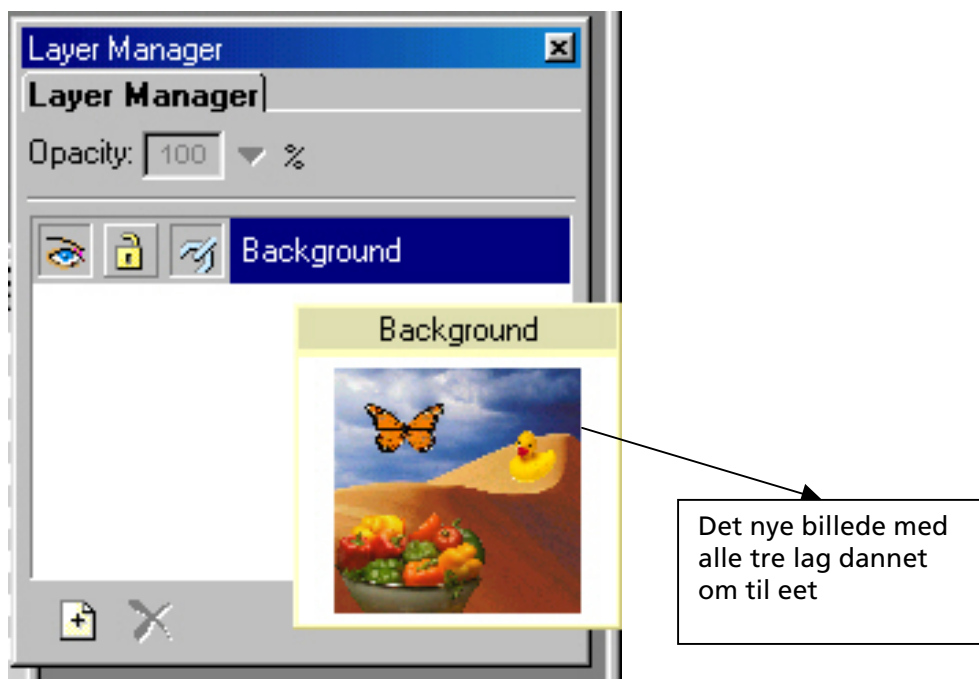
Layer Manager Tab – Her krydser du fluebenet til – så du aktiverer **Layer Manager**

- Når billedarbejdet er færdiggjort, samles alle lagene til eet billede.
- Klik på **Layers** i menulinien og vælg **Merge Visible** :

- Herefter vil alle lagene blive samlet i eet lag

- Gem billedet under et nyt navn, så kan du altid vende tilbage til originalen senere.

Effekter

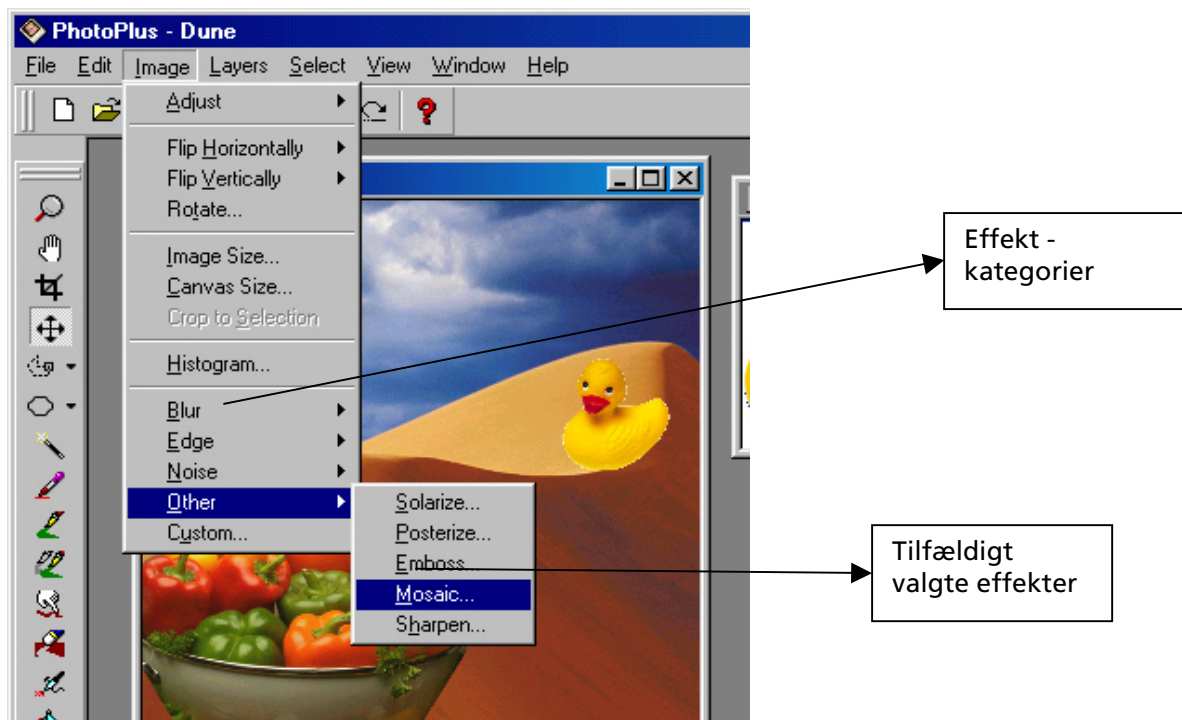
De fleste billedbehandlingsprogrammer har indbygget forskellige effekter.

Med dem har man mulighed for at tilføje adskillige specielle effekter til sit billede. Det kan være lys- eller farveændringer eller forskellige mere eller mindre kunstneriske effekter, der får billedet til at ændre karakter af mere eller mindre tydelig – og betydelig - art.

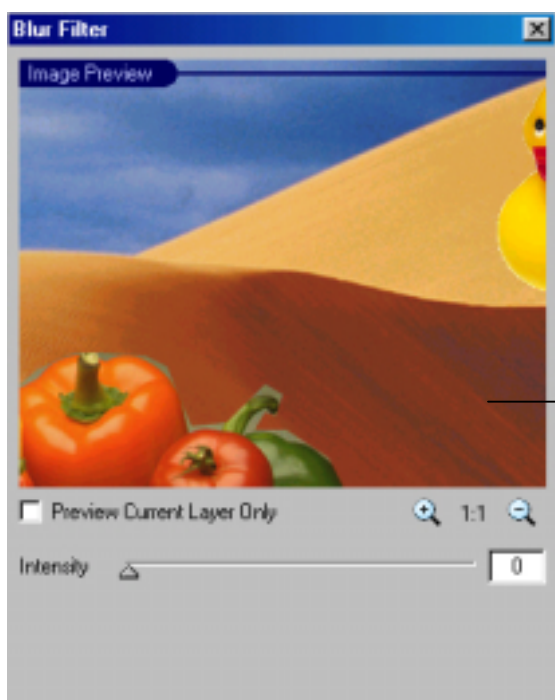
Effekter kan lægges ind i på de enkelte lag eller over hele det samlede billede efter, at det er blevet samlet til eet billede - **merged** .

At lægge effekter på et billede

- Åben et billede
- Kopier to nye lag ind som beskrevet i lag-afsnittet
- Marker det lag du ønsker at lægge en effekt på
- Klik på **Image** i menulinien. De forskellige effekter er inddelt i kategorier. Vælg en effekt kategori. Vælg herefter en effekt i den valgte kategori:

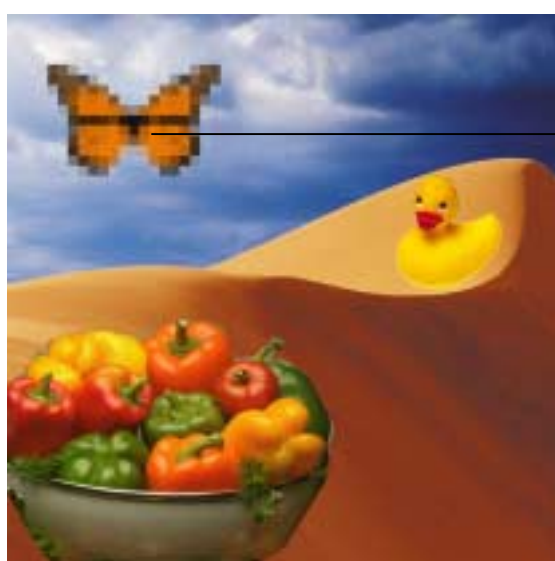

1. Klik på en effekt og følgende browser kommer frem

Skydebar til at ændre
effektens udtryk i
billedet

- Klik ok
- Gem billedet under et andet navn, så du altid kan vende tilbage til det originale billede.
- Gentag proceduren med de andre filtre for at se deres effekter

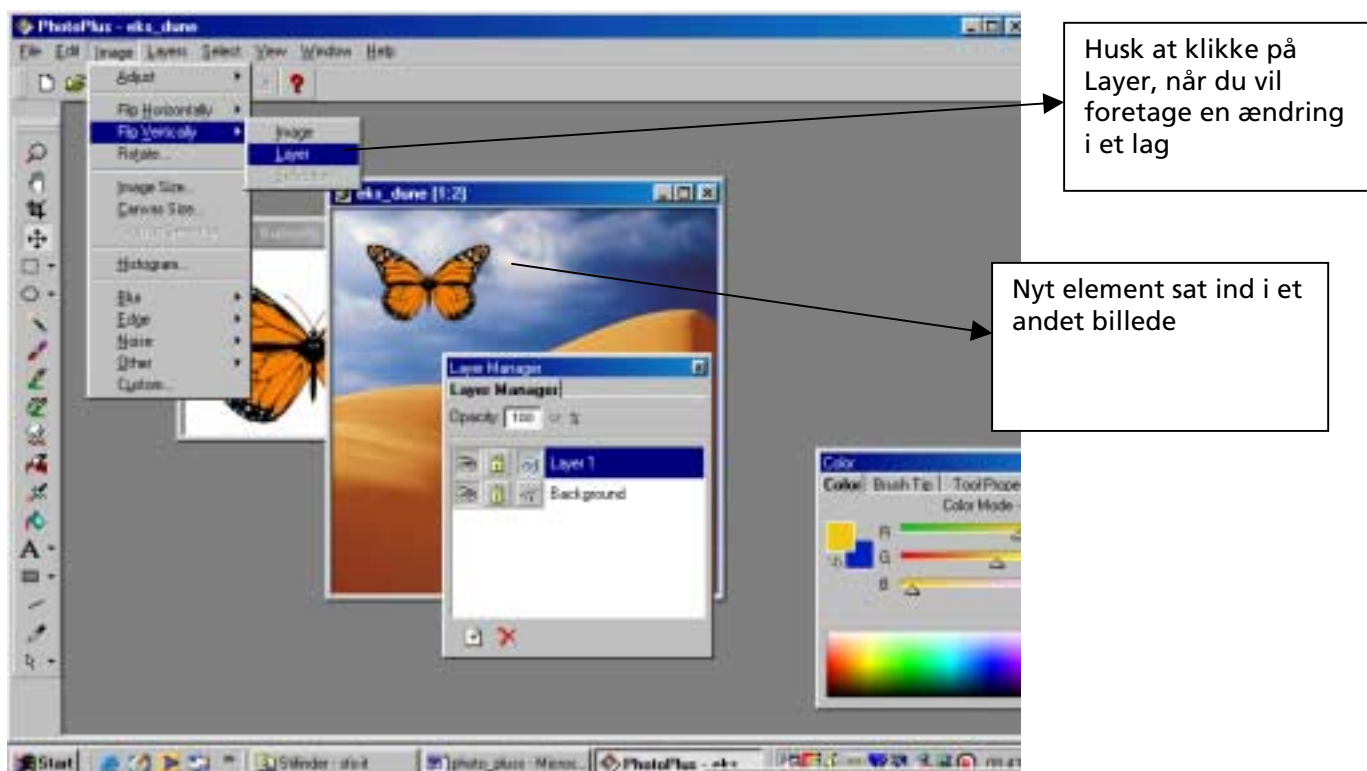
Baggrunden med et
mosaik filter

Transformation

Når man kopierer en del af billedet og sætter det ind i et andet billede har man mulighed for at ændre netop denne del af billedet uden at ændre på resten af billedet. Funktionen hedder i flere billedbehandlingsprogrammer **Transformation**. I andre kaldes det **Deformation**.

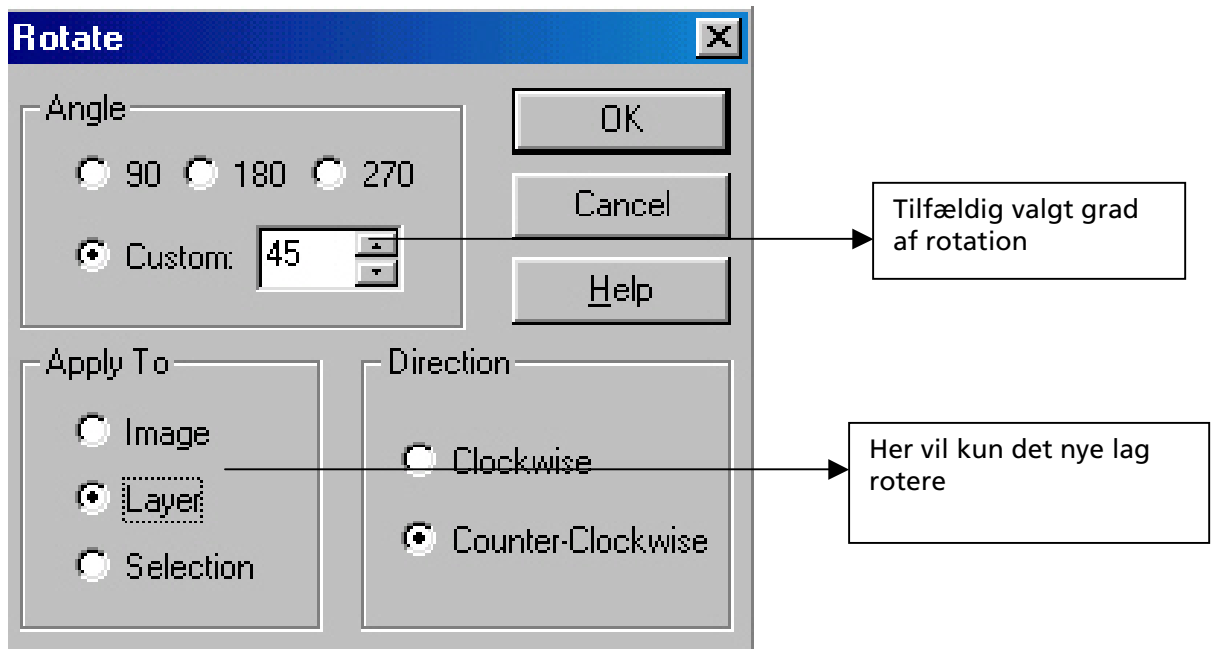
I PhotoPlus 5 kan man ændre på det nye lags vinkel ved at rotere laget uafhængigt af de andre lag i billedet. Man kan arbejde med effekter på lagene uafhængigt af hinanden. Men skal man ændre det nye lags størrelse skal man sørge for at gøre det inden det kopieres over i det nye billede.

- Åben et billede
- Vælg med udvælgelsesværktøjet det sted i billedet du vil kopiere over i et andet billede
- **Copy** og **paste** elementet over i det andet billede

- Du har nu mulighed for at ændre på det valgte element på samme måde som et billede, uden at der sker noget med det oprindelige baggrundsbillede

- Husk at du IKKE kan ændre på det nye billedes størrelse. Det skal du gøre inden det kopieres over.
- Klik på **layer** når du vil lave ændringer i det nye lag

- Gem billedet under et nyt navn, så du altid kan vende tilbage til det originale billede.

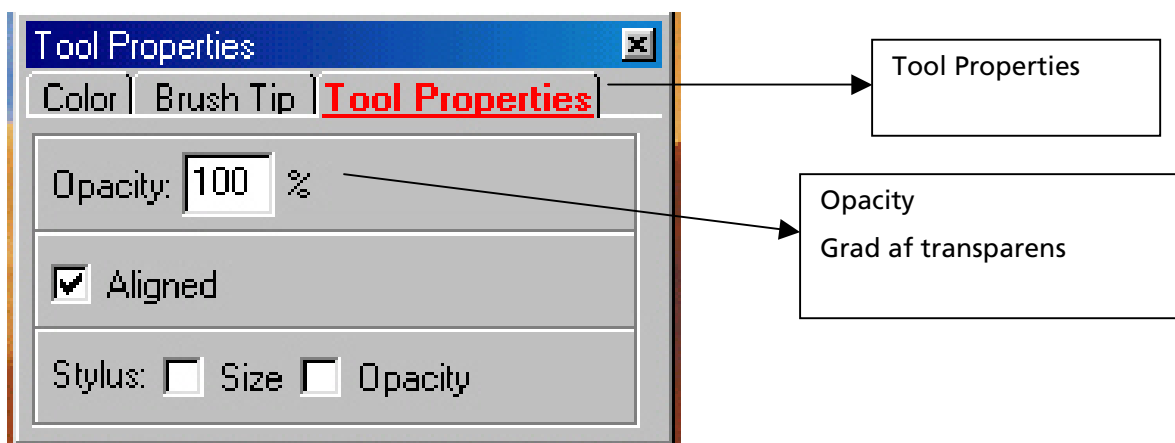

Kloning/retouchering af elementer til et andet sted på billedet

Det er muligt at klon en del af billedet til en anden del af billedet. Du skal naturligvis åbne det billede du ønsker at arbejde med:

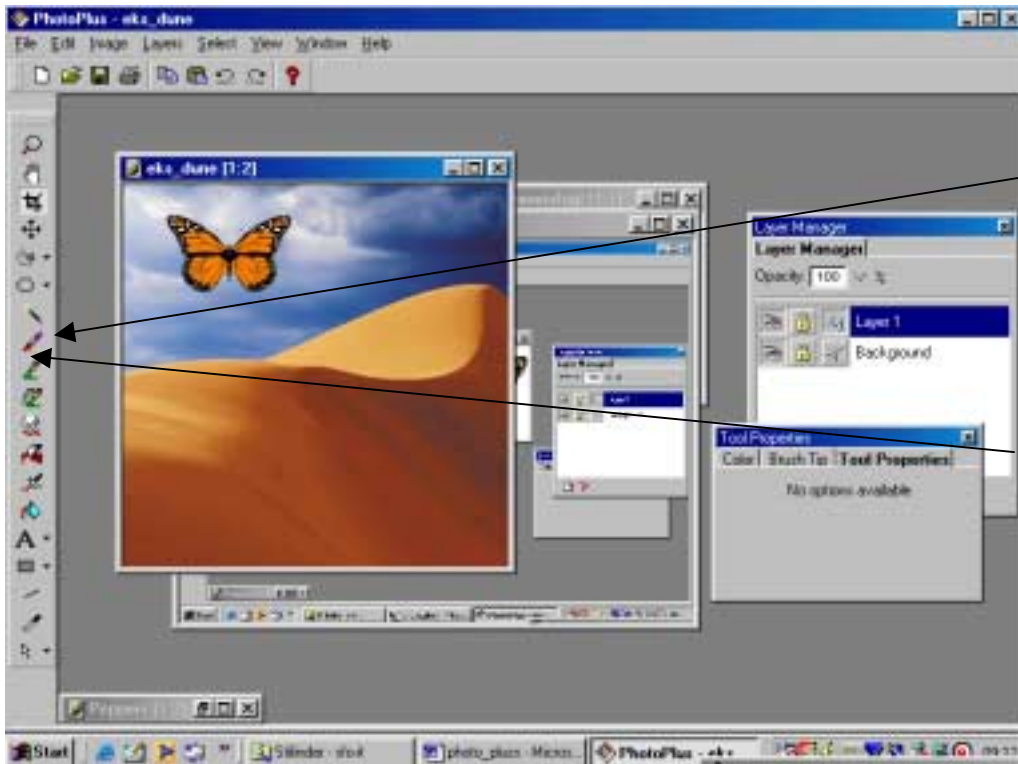
1. Vælg **kloningsværktøj** i værktøjspalleten.
2. Du skal nu holde **shift** tasten nede, mens du klikker på det element i billedet du ønsker at klon (i dette tilfælde sommerfuglen)
3. Dernæst "maler" du ved at holde venstre musetast nede og der ved således komme en 100% identisk sommerfugl.
4. I **Tool Properties** vælger du **opacity** – her vil den forvalgt stå på 25 % - det giver et meget transparent billede
5. For klarere billede med mindre transparens jo højere %

- Gem billedet under et nyt navn

Male på billedet

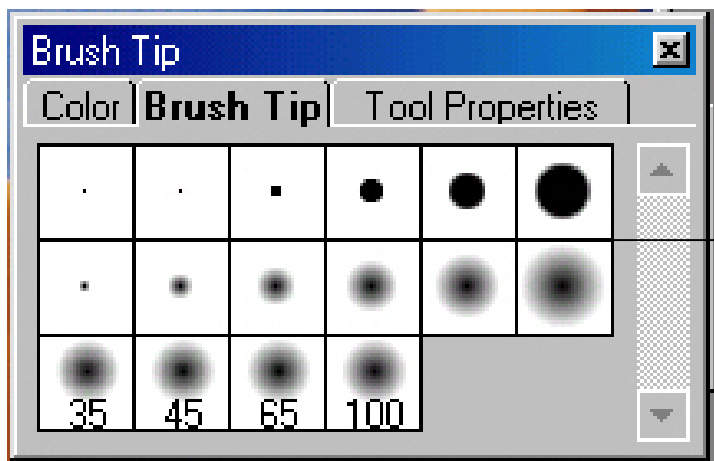
Det er muligt at male på et billede. Du har således mulighed for at ændre på farverne.

Anvend **Color Pick-up** til at pege på billedet og vælg den farve du ønsker at male med.

Anvend **Paint Brush** fra værktøjspaletten til at male med.

Klik på Brush Tip for at vælge penselstype

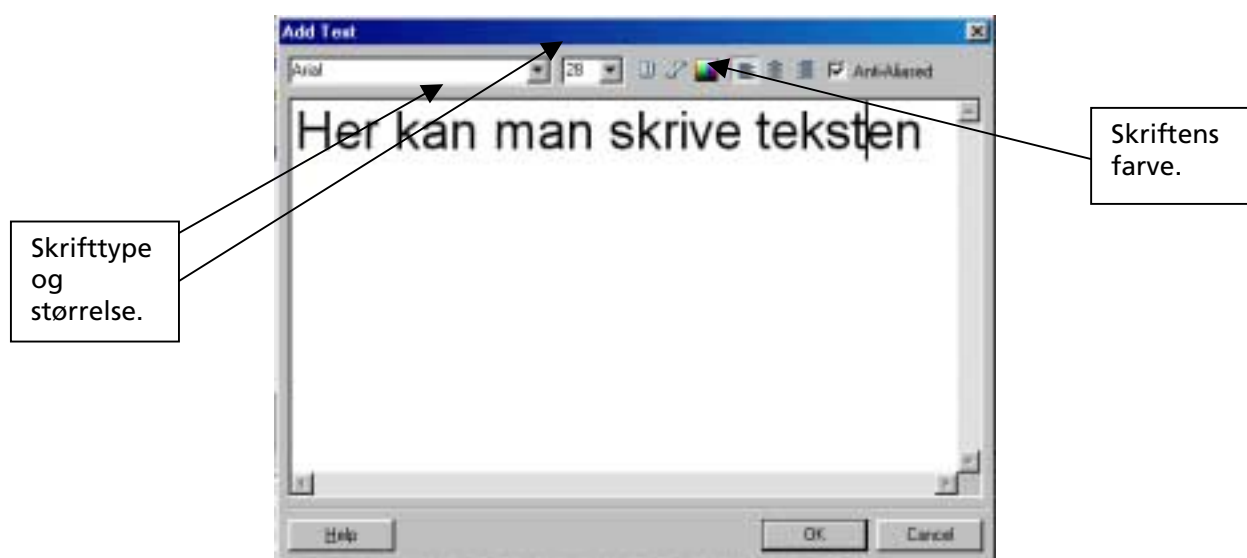
Forskellige penselstyper og størrelser

Indsætte tekst i billedet

På alle billeder kan der indsættes tekst. Her er der vist nogle af de muligheder programmet giver.

- Ved at vælge **Text** knappen i værktøjspaletten og klikke på det billede, hvor du ønsker at indsætte teksten, fremkommer følgende skærbillede:

Skærmdump

Du kan få brug for at gemme et skærmbillede eller dele deraf. Det kaldes at tage et skærmdump.

I tastevejledningerne er der brugt skærmdumps til at illustrere funktionerne i programmerne.

Skærmdump af hele skærmen

Find det skærmbillede du skal bruge og følg følgende fremgangsmåde:

- Tast **Print Screen**

Der er nu gemt en kopi af skærmbilledet i Windows' udklipsholder

Skærmdump af det aktive vindue

Du kan også tage et skærmdump af det aktive vindue selvom det ikke fylder hele skærmen. Det kan fx være hensigtsmæssigt, hvis du skal bruge et skærmdump af fx en dialogboks.

Her tager du skærmdump på følgende måde:

- Hold tasten **Alt Gr** nede
- Tast **Print Screen**

Et billede af det aktive vindue er gemt i Windows udklipsholder

Skærmdumpene kan nu indsættes i andre programmer fra udklipsholderen.

Skærmdump indsættes i billedbehandlingsprogrammet således:

Skærmdump i billedbehandlingprogrammet

- Åbn dit billedbehandlingsprogram
- Indsæt indholdet af udklipsholderen som et nyt billede fra menulinien **Edit, Paste, As New Image**

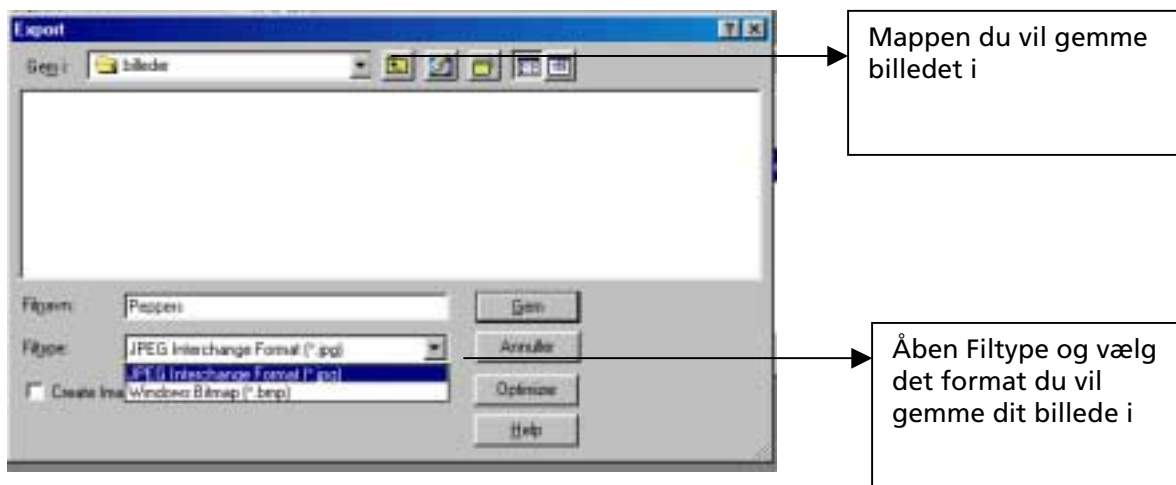
eller

- brug dette ikon på værktøjslinien

Når billedet er indsat i billedbehandlingsprogrammet, kan du bearbejde med billedet.

Billedet gemmes således:

- Vælg **File, Export**

- Åbn menuen **'Filtype'**
- Vælg filtype inden du gemmer billedet (bmp eller jpg)
- Gem billedet

Hvis du har et billede med store områder, der har samme farve (det har skærmdumps ofte), bør du vælge **'Gif'**-formatet. Er der fotos med mange farvenuancer på siden, er **'Jpg'**-formatet det bedste.

Billederne kan nu indsættes i tekstbehandling eller bruges på websider ved at indsætte billedfilerne.

Indsæt skærmdump i tekstbehandling fra udklipsholder

Billedet kan også indsættes i tekstbehandling direkte fra udklipsholderen. Du placerer markøren, hvor du vil indsætte billedet og indsætter billedet.

Obs: Vær opmærksom på, at du kan beskære skærbilledet, hvis du kun skal bruge et udsnit. Se tidligere i denne tastevejledning.